

SITIE

We hebben je gevonden.
Tussen de getalletjes krabbelde je op.
Een order in de dagwijzer van je meester,
in twee talen op het papier gepriegeld
tussen zijn schrijfkrampen door.

11 dukaten was je hem waard.
11 dukaten per half jaar.
11 dukaten de som van een mensenleven?

Als een restschuld stond je daar, afgevinkt
met een paraafje, naast
zijn dagelijkse dosis opium.

Iemand die achterbleef, nadat al het overige
al was doorgestreept.

Enkel een voornaam was je nog, Sitie.
Je sprak, via de stemmen van anderen, maar je sprak.
En in de doordruk van inkt verscheen een andere geschiedenis.
Eén die we slechts zijdelings konden aankijken.

'Het mooiste meisje van Makassar'.
Een vorst zag in jou een gift,
alsof vrijheid iets is om te weg te geven.
Een geschenk dat geen geschenk is,
maar gezeglijkheid. Een jonge vrouw op drift.
Ingescheept. Met 'twee grote merrie paarden
en eenendertig bergeenden'.

Zo werd je ook een vogeltje
in het 'papieren museum' van je meester.
Maar van al die kleurige wezens
die hij vastlegde, tekende hij zelden

de 'kastanjebruinen' of de 'zwartjes',
nooit eens de gekooide of de vleugellamme.

En waar hem 'met groote attentie gevraagd wierde,
[...] is zij geen slaaff?'
antwoordde hij altijd
met een berekend 'neen'.

Wie was je dan?
De meid met wie hij zijn 'misslag had begaan'?
Een dierbare die hem tot zijn dood heeft gediend?
Wier vingers de warmte in zijn huid moesten kneden?
Die zelfs voorbij zijn graf gedwongen werd
om zich te bekeren tot de 'hypocrisie
die vroomheid wordt genoemd'?

Waren het niet evenzeer jouw handen, Sitie,
die een heel instituut droegen, een systeem gaande hielden,
wanneer zijn adem het weer eens liet afweten?

Je geboortegrond, je familie
heb je nooit meer teruggezien.
Er is nog zoveel dat we niet weten, Sitie.
Hoe je er uitzag,
wanneer je werd geboren of stierf.

Misschien dwaalt je ziel nog ergens rond
in de spouwen van dit gebouw,
in deze muur.

Je krijgt een plek nu,
verankerd in de geschiedenis
van de stad. En misschien,
met deze eerste steen,
vind je eindelijk iets van
een thuis hier.

08-10-2026, Robin Block.